

Vänersborgs kommun
Revisorerna

Till: Kommunfullmäktige

Utlåtande avseende delårsrapport per 31 augusti 2013

Vårt uppdrag:

Vi har i enlighet med kommunallagen och god revisionsredovisningssed översiktligt granskat Vänersborgs kommuns delårsrapport per 31 augusti 2013. En översiktlig granskning är väsentligt begränsad i förhållande till granskning av en årsredovisning. Vår uppgift är att bedöma om resultatet i delårsrapporten är rättvisande och är förenligt med de av fullmäktige beslutade målen för ekonomi och verksamhet som är av betydelse för en god ekonomisk hushållning. Vi skall även bedöma om det är troligt att ett balanserat resultat kommer att uppnås vid årets slut och om styrningen är tillräcklig.

Vi bifogar revisionsrapporten från PwC som på vårt uppdrag granskat delårsrapporten per 31 augusti 2013.

Med utgångspunkt från vår samlade granskning hittills har vi gjort nedanstående bedömningar:

Räkenskaperna

Delårsrapporten bedöms i allt väsentligt vara rättvisande och upprättad enligt god redovisningssed även om det förekommer vissa avvikelser som redovisas i bifogad revisionsrapport.

Avstämning av finansiella mål samt balanskravet

Vi bedömer att det finansiella resultatet i allt väsentligt är förenligt med fullmäktiges beslutade mål samt att kommunen kommer uppnå ett balanserat resultat vid årets slut.

Vi delar Kommunstyrelsens bedömning att kommunen för hela 2013 kommer att klara balanskravet och de finansiella målen avseende resultatnivå, kassalikviditet och pensionsåtaganden. Men kommunen klarar inte soliditetsmålet. Utifrån beslutad budget är soliditetsmålet inte ens möjligt att uppnå. I det avseendet är budgeten för 2013 inte balanserad utifrån de (långsiktiga) finansiella målen.

Prognostiserat resultat och positiva utfall utifrån årets budget förklaras 2013 liksom föregående år framför allt av en stor engångspost på 34 mkr (35 mkr) avseende återbetalning av försäkringsavgifter för 2005-2006 från AFA och att nämndernas budgetföljsamhet är mycket bättre än föregående år. Detta innebär att kommunens långsiktiga finansiella styrka enligt vår bedömning i allt väsentligt är oförändrad.

Avstämning av verksamhetsmål

Vi revisorer kan inte göra en bedömning av måluppfyllelsen och om kommunen har en "god ekonomisk hushållning" eftersom underlaget och rapporteringen i delårsrapporten är översiktlig och svår att verifiera.

Det är visserligen mycket angeläget att pågående utveckling av system för ledning och styrning snarast kommer på plats och tillämpas. Men redovisning av måluppfyllelsen måste för varje år ske av de mål och på de nivåer som fullmäktige beslutat om. För 2013 och 2014 uppstår viss skillnad eftersom Mål- och resursplanen inte är anpassad till en ny uppföljningsmodell.

Styrning

Med hänvisning till att nämnderna prognostiserar små budgetavvikelser anser vi att styrelsens och nämndernas styrning i detta avseende är tillräcklig.

Vi bedömer att delårsrapporten uppfyller syftet att ge fullmäktige möjlighet att använda den som ett underlag för styrning, ledning och kontroll av den samlade kommunala verksamheten.

Vänersborg den 9 oktober 2013

Benny Jonasson
Ordförande

Thomas Boström
Vice ordförande

Åke Claesson

Eva Jonsson

Magnus Cassel

Peter Lénberg

Lave Thorell

Revisionsrapport

Granskning av delårsrapport 2013

Vänersborgs kommun

Håkan Olsson
Certifierad
kommunal revisor
Henrik Bergh

oktober 2013

Innehållsförteckning

1	Sammanfattande bedömning	1
2	Inledning	2
2.1	Bakgrund	2
2.2	Syfte, revisionsfrågor och avgränsning	2
2.3	Revisionskriterier	2
2.4	Metod	3
3	Granskningsresultat	4
3.1	Rättvisande räkenskaper och god redovisningssed	4
3.2	God ekonomisk hushållning	5
3.2.1	Finansiella mål	5
3.2.2	Mål för verksamheten	6

1 Sammanfattande bedömning

Vi bedömer att kommunens delårsrapport upprättats enligt lagens krav och god redovisningssed samt att den i allt väsentligt uppfyller kravet på rättvisande räkenskaper. Men det finns också avvikelser mot kommunal redovisningslag och rekommendationer som vi måste påtala.

- De befintliga och extra avsättningar som finns för pensionsåtaganden är inte i enlighet med rekommendation men sker med hänvisning till god ekonomisk hushållning.
- Semesterlöneskuldens förändring är inte beräknad utan redovisas med samma värde som vid bokslut 2012.

Vi delar Kommunstyrelsens bedömning att kommunen för hela 2013 kommer att klara balanskravet och de finansiella målen avseende resultatnivå, kassalikviditet och pensionsåtaganden. Kommunen klarar inte soliditetsmålet. Men utifrån beslutad budget är soliditetsmålet inte ens möjligt att uppnå. I det avseendet är budgeten för 2013 inte balanserad utifrån de (långsiktiga) finansiella målen.

Prognostiserat resultat och positiva utfall utifrån årets budget förklaras 2013 liksom föregående år framför allt av en stor engångspost på 34 mkr (35 mkr) avseende återbetalning av försäkringsavgifter för 2005-2006 från AFA och att nämndernas budgetföljsamhet är mycket bättre än föregående år. Detta innebär att kommunens långsiktiga finansiella styrka enligt vår bedömning i allt väsentligt är oförändrad. I detta avseende är styrningen tillräcklig.

Vi kan inte göra en bedömning av måluppfyllelsen och om kommunen har en "god ekonomisk hushållning" i verksamheten eftersom underlaget och rapporteringen i det avseendet i delårsrapporten är översiktlig och svår att verifiera.

Det är visserligen mycket angeläget att pågående utveckling av system för ledning och styrning snarast kommer på plats och tillämpas. Men redovisning av måluppfyllelsen måste för varje år ske av de mål och på de nivåer som fullmäktige beslutat om. För 2013 och 2014 uppstår viss skillnad eftersom Mål- och resursplanen inte är anpassad till en ny uppföljningsmodell.

Vi bedömer att delårsrapporten i övrigt uppfyller syftet att ge fullmäktige möjlighet att använda den som ett underlag för styrning, ledning och kontroll av den samlade kommunala verksamheten.

2 Inledning

2.1 Bakgrund

Kommuner är enligt den kommunala redovisningslagen (KRL), skyldiga att minst en gång om året upprätta en särskild redovisning (delårsrapport) för verksamheten från årets början.

KL 9 kap 9 a §

Revisorerna skall bedöma om resultatet i delårsrapporten som enligt 8 kap. 20 a § skall behandlas av fullmäktige och årsbokslutet är förenligt med de mål fullmäktige beslutat. Revisorernas skriftliga bedömning skall biläggas delårsrapporten och årsbokslutet.

Revisorernas bedömning av delårsrapporten ska grundas på det ekonomiska resultatet och uppfyllelsen av fullmäktiges mål för ekonomi och verksamhet.

2.2 Syfte, revisionsfrågor och avgränsning

Granskningen syftar till att översiktligt bedöma om delårsrapporten ger svar på följande revisionsfrågor.

- Har delårsrapporten upprättats enligt lagens krav och god redovisningssed?
- Är resultaten i delårsrapporten förenliga med de av fullmäktige fastställda finansiella målen, d.v.s. finns förutsättningar att målen kommer att uppnås?
- Är resultaten i delårsrapporten förenliga med de av fullmäktige fastställda målen för verksamheten, d.v.s. finns förutsättningar att målen kommer att uppnås?

Granskningen har utförts enligt god revisionsmed. Det innebär att granskningen planerats och genomförts ur ett väsentlighets- och riskperspektiv för att i rimlig grad kunna bedöma om delårsrapporten i allt väsentligt ger en rättvisande bild. Granskningen omfattar därför att bedöma ett urval av underlagen för den information som ingår i delårsrapporten. Då vår granskning därför inte varit fullständig utesluter den inte att andra än här framförda felaktigheter kan förekomma.

2.3 Revisionskriterier

Kommunstyrelsen är ansvarig för upprättandet av delårsrapporten som enligt 8 kap 20 a § KL ska behandlas av kommunfullmäktige.

Granskningen av delårsrapporten innebär en bedömning av om rapporten följer:

- Kommunallagen och lag om kommunal redovisning
- God redovisningssed
- Fullmäktigebeslut avseende god ekonomisk hushållning

2.4 Metod

Granskningen har utförts genom:

- Intervjuer med berörda tjänstemän
- Analys av relevanta dokument
- Granskning av specifikationer och underlag till väsentliga balansposter i den omfattning som krävs för att i allt väsentligt säkerställa ett rättvisande resultat
- Översiktlig analys av resultaträkning samt resultatprognos för året
- Översiktlig analys av verksamhet och ekonomi i den omfattning som krävs för att bedöma om resultatet är förenligt med de av fullmäktige fastställda målen

Granskningen är inte lika omfattande som granskningen av årsredovisningen utan mer översiktlig. Granskningen är dessutom mer inriktad på analytisk granskning än på substansgranskning.

Rapporten är faktagranskad av personal på ekonomikontoret.

3 Granskningsresultat

3.1 Rättvisande räkenskaper och god redovisningssed

Den upprättade delårsrapporten omfattar perioden januari – augusti vilket är i överensstämmelse med KRL där det sägs att delårsrapporten ska omfatta minst sex och högst åtta månader.

Vad gäller anvisningar och interna föreskrifter så går sådana ut till förvaltningarna. Kommunens delårsrapport består förutom förvaltningsberättelse av resultaträkning, balansräkning och finansieringsanalys.

Kommunens pensionsskuld redovisas till största delen utanför balansräkningen ("inom linjen" med 948 mkr) som en information till läsare. Resterande del redovisas i balansräkningen som en avsättning (skuld) för framtida pensionsutbetalningar. Denna avsättning uppgår till 191 mkr inklusive löneskatt, men 75 mkr av dessa är en extra pensionsavsättning som gjordes under 2007 till 2009 samt 2012 med hänvisning till god ekonomisk hushållning. Denna extra avsättning med 75 mkr strider formellt mot gällande rekommendation avseende pensionsredovisning, som anger att denna del skall redovisas som en skuld inom linjen.

Semesterlöneskuldens förändring är inte beräknad utan redovisas med samma värde som vid bokslut 2012.

Resultatet för perioden uppgår till 34 mkr medan prognosen för helåret är 31 mkr. Därmed klarar kommunen balanskravet med god marginal.

Resultatet motsvarar 1,6 % av skatteintäkter och generella statsbidrag vilket är inom uppsatt mål (1-2 %) och nämnderna prognostiserar ett sammantaget budgetöverskott på 1,5 mkr.

Prognostiserat resultat och positiva utfall utifrån årets budget och finansiella mål förklaras 2013 liksom föregående år framför allt av en stor engångspost på 34 mkr avseende återbetalning av försäkringsavgifter för 2005-2006 från AFA.

Revisionell bedömning

Vi bedömer att kommunens delårsrapport upprättats enligt lagens krav och god redovisningssed samt att den i allt väsentligt uppfyller kravet på rättvisande räkenskaper. Men det finns också avvikelser mot kommunal redovisningslag och rekommendationer som vi måste påtala.

- De befintliga och extra avsättningar som finns för pensionsåtaganden är inte i enlighet med rekommendation men sker med hänvisning till god ekonomisk hushållning.

- Semesterlöneskuldens förändring är inte beräknad utan redovisas med samma värde som vid bokslut 2012.

3.2 God ekonomisk hushållning

Fullmäktige skall enligt kommunallagen besluta om mål för God ekonomisk hushållning genom finansiella mål och verksamhetsmål.

3.2.1 Finansiella mål

I delårsrapporten redovisas kommunens finansiella mål som fastställts i budget för 2013:

Finansiellt mål, fastställt av fullmäktige i budget 2013	Utfall i delårsrapport 2013	Måluppfyllelse , prognos
Årets resultat bör uppgå till minst 1 % av skatter och generella statsbidrag. Långsiktigt bör resultatet uppgå till 2 %.	Periodens resultat per augusti uppgick till 34 mkr vilket motsvarar 2,7 % av skatter och generella statsbidrag.	<i>Enligt prognosen kommer resultatet uppgå till 31 mkr. Skatter och generella statsbidrag beräknas uppgå till 1,6 %) Därmed uppnås målet.</i>
Kassalikviditeten bör vara minst 50%	Kassalikviditeten uppgick till 71 % i delårsbokslutet.	<i>I prognosen för 2013 beräknas kassalikviditeten uppgå till 60 %. Målet uppnås.</i>
Soliditeten bör förbättras	Soliditeten i delårsbokslutet uppgick till 56 % vilket är 1 %-enhet bättre jämfört med bokslutet 2012.	<i>Prognosen för soliditeten sjunker från 55 % till 53% vilket innebär att målet inte kommer att uppnås.</i>
Soliditet inkl ansvarförbindelse.	Soliditeten inkl icke skuldförda pensionsåtagande uppgick i delårsbokslutet till 2 %	<i>Prognosen för soliditeten inkl ansvarsförbindelse sjunker från 4 % till 2 % vilket innebär att målet inte kommer uppnås.</i>

Revisionell bedömning

För rapportperioden och prognosen för helår uppnås tre av de fyra finansiella målen. Soliditetsmålet uppnås inte. Den sjunkande soliditeten kan förklaras av en hög investeringsnivå som i tillräcklig grad inte kan finansieras med egna medel, dvs summan av avskrivningar och årets resultat.

Men utifrån beslutad budget var soliditetsmålet inte ens möjligt att uppnå. I det avseendet är budgeten för 2013 inte balanserad utifrån de (långsiktiga) finansiella målen. Visserligen kommer prognostiserat resultat på 31 mkr att kraftigt överstiga budgeterat 0-resultat men det räcker ändå inte till för att uppnå soliditetsmålet.

Prognostiserat resultat och positiva utfall utifrån årets budget förklaras 2013 liksom föregående år framför allt av en stor engångspost på 34 mkr (35 mkr) avseende återbetalning av försäkringsavgifter för 2005-2006 från AFA och att nämndernas budgetföljsamhet är mycket bättre än föregående år. Detta innebär att kommunens långsiktiga finansiella styrka enligt vår bedömning i allt väsentligt är oförändrad, även om kommunen för 2013 också har två större engångskostnader för dels nedskrivning av fordran på ABVB med 17 mkr samt en förhöjd finansiell kostnad på pensionskulden med ca: 8 mkr.

3.2.2 Mål för verksamheten

Vänersborgs kommuns mål- och resursplan anger 9 kommungemensamma utvecklingsområden för 2013

- Boende
- Näringsliv och turism
- Kultur och fritid
- Utbildning
- Service, samverkan och effektivitet
- Lokala miljömål
- Arbetsmarknad och sysselsättning
- Finansiella mål
- Personalpolitiska mål

Till varje utvecklingsområde finns för varje nämnd ett flertal inriktningsmål med förväntat resultat formulerat.

Tidigare modell med en sammanfattande uppföljning av förväntat resultat är därför borttaget i delårsrapporten och därmed sker ingen sammanfattande bedömning av måluppfyllelsen utifrån kommunallagens krav på ”god ekonomisk hushållning” i delårsrapporten.

Istället återfinns uppföljning och bedömning av måluppfyllelsen av inriktningsmålen med förväntat resultat under nämndernas redovisning. Det finns brister i rapportering av måluppfyllelsen och istället sker ofta en rapportering av vilka åtgärder nämnderna vidtar som stödjer en god måluppfyllelse. Huruvida en mer fullständig utvärdering och bedömning kommer att ske till årsredovisningen är oklart.

Av delårsrapporten framgår att det fortfarande pågår en översyn av kommunens ledning och styrning även om ett förslag till regler för detta är framtagen.

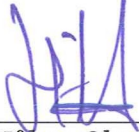
Revisionell bedömning

Vi kan inte göra en bedömning av måluppfyllelsen och om kommunen har en ”god ekonomisk hushållning” eftersom underlaget och rapporteringen i delårsrapporten är översiktlig och svår att verifiera.

Det är visserligen mycket angeläget att pågående utveckling av system för ledning och styrning snarast kommer på plats och tillämpas. Men redovisning av måluppfyllelsen måste för varje år ske av de mål och på de nivåer som fullmäktige beslutat om. För 2013 och 2014 uppstår viss skillnad eftersom Mål- och resursplanen inte är anpassad till en ny uppföljningsmodell.

Vi bedömer att delårsrapporten i övrigt uppfyller syftet att ge fullmäktige möjlighet att använda den som ett underlag för styrning, ledning och kontroll av den samlade kommunala verksamheten.

2013-10-08

Håkan Olsson
Uppdragsledare